

HALOTTAINK

- Barna Károly** alsóhomoródi pléb., tem. június 20-án szülőfalujában, Erdődön (59,28)
- Monostori (Hartmann) Ferenc** v. börvelyi pléb., Kálmándon jún. 7-én (81,57)
- Kálmándy Pap László** május 10-én; tem. Pécssett máj. 29-én (62)
- Tarr László** tapsonyi pléb., Pécssett jún. 5-én; tem. Keszthelyen jún. 14-én (45,21)
- Czigány Imre** ghymesi (CSSR) esp. pléb. jún. 5-én (68,44)
- Bönöczk József** esp., fertőszéplaki pléb. jún. 6-án Győrött; tem. Fertőszéplakon jún. 13-án (64,34)
- Nagy József** ny. esp. pléb., tem. Szanyban jún. 17-én (74,48)
- Gonda Gyula Celesztin OSB** v. tanár, tem. jún. 11-én Pannonhalmán (80)
- Dr. Kalamaznik Nándor** tb. kanonok, Bp.-Tisztviselőtelep pléb. jún. 13-án Budapesten (65,42)
- Zsilinszky Antal Kázmér OSB** jún. 22-én Érsekújvárott (75,56,51)
- Nagy Ferenc** esp., ny. pléb. júl. 3-án; tem. Bicskén, júl. 10-én (75,49)
- P. Kaufmann József SJ** júl. 4-én Manila (Fülöp-szigetek) (70,55,39)
- Dr. Nagy Ernő SchP** ny. tanár júl. 5-én Budapesten (73,55,46)
- Léránt István** c. esp., nagypáli pléb. júl. 13-án (74,48)
- Szabolcs Ferenc** ny. dunaszentbenedeki pléb., érd. esp. június 19-én; tem. Kalocsán (80,55)
- Füstös Antal** lelkész Bergben (Bajorország) júl. 16-án (66,42)
- Dr. Kaplonyi István** ny. templomigazgató, v. tanár júl. 21-én; tem. Budapesten (79,56)
- Dr. Megyesi Schwartz Róbert** kanonok, c. apát júl. 26-án Balatonfüreden; tem. júl. 31-én Sopronban (89,63)
- Labovszky János** c. esp., csácsbozsóki pléb. júl. 31-én (69,45)
- Peidl Béla** tb. kanonok, nagykanizsai pléb. aug. 5-én (77,55)
- Balogh András** tb. kanonok, kápolnaig. aug. 10-én Budapesten, tem. Drégelypalánkon (73,48)
- Németh Tibor SJ** aug. 26-án Pannonhalmán (61,43,28)

Elhunyt paptestvéreinket foglaljuk mementóinkba!

+

Msgr. Dr. DEMEL IVÁN
(1913—1984)

Elment közülünk olyan csendesesen és szerényen, mint amilyen volt az élete. Az utolsó két esztendő fájdalmait látogatói sem sejtették, mert nem panaszkodott, türt és szenvedett bizakodva.

Demel Iván 1913. március 23-án, húsvét vasárnapján született Budapesten katona-családból. Középiskolai tanulmányait Budapesten a Rákócziánumban, majd Belgiumban, végül Párizsban végezte. Ezt követően, ez esztergomi főegyházmegye kispapjaként tanult a Budapesti Központi Szemináriumban. Teológiai tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem doktorátusával zárta. 1938 októberében szentelték pappá. Első állomáshelye Etyek. Csallóközből a budai Mátyás-templomba helyezik a háború végén. Hathatósan segítette a sokat szenvedő híveket.

1947-ben, új főpásztorra, Mindszenty bíboros primás megbízta a több nyelvet beszélő fiatal papját, hogy nyugati segélyakciókat szervezzen. Elsősorban Svájcban. Belgiumi kapcsolatait is hamarosan beépítette munkájába. Sok gyermeket nyaraltatott ott. A külföldön tanuló teológusokról is ő gondoskodott. Belgiumi és svájci vakációikat ő szervezte. Ekkortájt Innsbruckban élt és innen irányította segélyakcióit. Majd később, miután megbízatása végetért, édesanyjához és rokonaihoz került Bécsbe. A Bécsi Egyházmegyei Karitátszál helyezkedett el. De belekapcsolódott a magyar életbe is. Szinte minden ügyintézés mögött ott volt csendesen, a háttérben.

Saját személyét illető kitérítésekre, címekre nem volt gondja. Még Mindszenty bíboros látta el érseki tanácsosi méltósággal, midőn őt a háború után Svájcba küldte. Amikor pedig a jelenleg is uralkodó Szentatyánk pápai káplánjai közé iktatta (1983), már súlyos beteg volt.

Idős édesanyja halála után mindinkább a keresztény misztika kötötte le érdeklődését. A döblergassei egyházközségi otthonban tartott előadásai Keresztes szent Jánosról és Avilai szent Terézről a misztika világába vezették hallgatóit.

Betegsége kapcsán többszöri agysebészi beavatkozásra került sor. Türelemmel és Istenbe vetett bizalommal reménykedett a felgyógyulásban. De az Úr másképp rendelkezett. 1984. szeptember 2-án hívta őt magához.

Demel atya szent Agoston elvét vallotta: A díszes temetés a hozzátartozóknak szól, a halottnak többet ér az ima és az engesztelő szentmise. Végrendeletében is így intézkedett. Az engesztelő szentmisét DDr. László István kismartoni megyéspüspök mutatta be a bécsi Szent István-dómban szeptember 27-én. R. i. p.

Gianone Egon

P. KIRSCHNER ANTAL SDB (1897—1984)

A Macau-i Yuet Wah Kollégium, 1984. december 8-án elbúcsúzott az „Igazságosság és Igazság Hősétől”, ami Kirschner atya és missziónárius kínai nevének (Kin Sin Mei) fordítása.

Kirschner Antal Zágrábban született, 1898. ápr. 12-én és Budapesten nevelkedett. Bűszke volt arra, hogy az első világháborúban megsebesült hazájáért, s a ki-ki újulólábsebb elkísérte haláláig.

Gyerekkorában az örökimádókhoz járt ministrálni, majd villanyszerelőnek tanult. 1918-ban a wernsee-i (Ausztria) szalézi noviciátusba lépett. Mindig nagy kegyelettel emlékezett vissza tanáira és előljáróira.

Középiskolai tanulmányait is, mint fiatal szerzetes végezte el részben Pélibőrszentkeresztben, majd Macau-ban. 1928-ban szentelték pappá Turinban. Ezután kínai missziónárius volt. Belső Kínában dolgozott 1954-ig. Először a Shiu Chow-i vikáriátusban, majd a Long-Chong-i missziós központban. A japán-kínai háború után Macau-ba kellett visszatérnie és itt hirdette az örömhírt haláláig.

Élete főbb vonásait maga foglalta össze a vatikáni magyar rádióban adott interjújában (l. 30. Szolgálat). Mindvégig ragaszkodott magyarságához. Sokat imádkozott, hogy minél hamarabb magyar misszionáriusok léphessenek nyomdokaiba.

A Yuet Wah Kollégium neves lelkésze, és közismert gyónatóatyja. A kínai kultúra és nyelv jeles ismerője. Életének 64 évét szentelte a földnek. Kínai működése idején kétszer járt szülőhazájában, Magyarországon: 1928-ban turini felszentelése után

és 1975-ben. Ekkor idő előtt két évvel megtartotta aranymiséjét. 1983-ban mégegyszer visszajön Európába. Rómában boldogan vesz részt két kínai misszionárius (Versiglia és Caravario) boldoggáavatásán. Most már velük együtt imádkozhat a Jó Pásztorhoz a kínai misszióért és magyar népéért.

Confrater

OSVALD JÁNOS VENCEL
(1913—1985)

Elveszítette Magyarhertelend a talán utolsó helyben lakó plébánosát. Elveszítettünk egy jóbarátunkat, egy paptestvérünket, aki már ebben a plébánosságá alatt külsőleg megújított templomban, nem mutat be több szentmiseáldozatot.

Egy héttel ezelőtt látogattam meg János testvérem a pécsi tudósanatóriumban. Megerősítettem a betegek szentségeivel és a jövőről beszélgettünk. Nem hittem volna, hogy mint erdélyi paptestvér, én mondom felette a búcsúbeszédet. Eszünkbe jutnak az Úr Jézus szavai: „Legyetek készen, mert nem tudjátok sem az időt, sem az óráát” . . .

Akivel beszéltem róla, mindenki azt mondta, jó ember volt. Szerette az egyszerű embereket és jól érezte magát társaságukban. Sajátos életvitеле miatt, az egész környék ismerte. Az emberek úgy szerették és úgy fogadták el, mint amilyen volt. A vidéknek Jancsi papja marad. Vidám lelkülete másokra is átragadt. Valami volt benne szent Ferenc lelkületéből, bizonyára azért lépett rendjébe.

Erdélyből került Baranya tájaira. 1913-ban, a Nagyvárad melletti Újpalotán látott napvilágot, de nem palotában, hanem egy egyszerű kovácsmester fiaként. A gyulafehérvári Majláth főgimnáziumban ismertem meg. Szerény, csendes gyermek volt, aki szerette a zenét és a fizikai szertárban érdeklődött a műszaki dolgok iránt, melyekben később tökéletesítette magát. Már mint kisdíák a korareggeli órákban ott ült a harmónium mellett, és a mindennapi diákmisénken kísérté énekünket.

A gimnázium elvégzése után, szent Ferenc gyermekei közé lépett, 1937-ben szentelték pappá. Akkor lett P. Vencel. Azután, emlékezetem szerint Marosvásárhelyen működött, majd a pécsi egyházmegyében Faddon. 1943-ban pedig Vásárosdombón, mint segédlelkész. 1944-ben a magyar hadseregben táborig lelkész, 1945-től a hadifogságban két éven keresztül erősítette lelkileg sorstársait. Majd Szentlőrincen volt káplán, 1947-től kezdődően két évig. 1949-ben nyert felvételt a pécsi egyházmegyébe. További állomáshelyei: Hidas, majd 1953-tól Komló, ahol a nehéz idöket mint plébános derekasan átvészelte.

1964-ben lett Magyarhertelend plébánosa. Itt 20 éven keresztül működött. Utóbbi idökben már jöttek a betegség keresztjei és a nyugdíjazás.

Sokszor meglátogattam és nagyon megnyugtató volt számomra hallani, amint lelkesedéssel mondta: „En úgy érzem, engem nagyon szeret az Isten.” Ez volt a végső üzenete hívei felé. Betegek, kereszteteket hordozó emberek, ne keserjedtek el, mert elesettségekben is nagyon szeret benneteket az Isten.

Lónay Ödön

SEBESTYÉN FERENC
(1953—1984)

Utolsó prédikációját Krisztus Király vasárnapján mondta. Az egyházi évről elmélkedett: nem önmagába visszatérő körhöz hasonlítható, hanem a folyamatosan emelkedő spirálhoz, amely Krisztushoz emel bennünket.

Az egyházi év beteljesedett, immár ötödször papí életében. Az advent, az „úrvjövét” a „Krisztus-várás” gondolata foroghatott fejében, ahogyan majd negyedóra múlva meghirdeti várdombi hittanósainak, s közben fogytak a kilométerek Trabantjának kereké alatt. Kecskemétről, a Piaristáktól, a számára oly drága Alma Materből tartott hazafelé. Az óravázlat elkészült. De a hittanórát már nem tartotta meg. A szabályosan,

nyugodt egyenletes tempóban haladó Trabant felé, a szembejövő forgalomból, szabálytalanul előzve — emberi rövidzárlatból? felelőtlenségből? egyelőre nem lehet tudni — egy zsiguli száguld. Frontális ütközés, s egy pillanat alatt, 30 évesen, kioltott, nem egy pislákoló méceszt, hanem egy lobogó fáklját. Ez történt 1984. november 17-én.

Mély és meleg tekintete, mosolygó arca megszólíthatóságról, nyitottságról beszélt Isten és ember felé. Kemény kézfogása székely ősei szilárdságát, egyházhoz és nemzetéhez való hűségét, következetességét, küzdeni tudását hordozta és adta tovább.

Olyan „mindenkinek mindene lettem” életet élt. Két káplánhelyén, Mágocson és Bátaszéken halkszavúan, szerényen szolgált: gyermeknek és öregnek, házasságra készülőeknek és házásoknak, megosztott örömet és bánatot. Csoportjaival egyszer a Zengő csúcsára kapaszkodott hangos vidámsággal, máskor kerékpártúrával járta az országot. A pasztoráció hagyományos és új keretei között egyszerre megtalálta magát. Vibrált körülötte a levegő, de nem volt üresen nyüzsgő. Egész létével nekifeszült a papi munkának, mégis megmaradt imádságos embernek, paptestvérnek, vérszerinti testvérnek, az özvegy édesanya számára fiúnak, ragyogó tisztaságban. Tudta, csak egy értelmes lét van, az elajándékozott. Valahogy úgy tett, ahogy Szent-Gály Kata írja Szent Erzsébetről szóló versében: „Nem tett ő semmi különös-nagyt, / csak szeretett és mindig pazarolt: / egész komolyan vette azt, amit / a Krisztus Úr tanít.” S papságát nem árnyékolta be identitászavar, értelmesnek látta a papi életet, örömet lelte benne és felszabadult volt.

Temetésén, a szülőfaluban, a Tolna megyei Kakasdon, amelyen egyszerre van jelen nagypéntek fájdalmas kiáltása: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem!” és a húsvéti vigília allelujája, a sűrű decemberi köd eloszlott, a ravatalra ráragyogott a nap, egy másik világ fénye. Amikor a koporsót lezárták, a kórus „Christus vincit”-et énekelte. A gyásznépeket elnyomta az alleluják hangja. Búcsúbeszédében a papokon, Sebestyén András e látszólag értelmetlen halálról, mint jelről beszélt, amely egy imádságos, tiszta, áldozatos szolgáló életre irányítja figyelmünket.

Pappaszentelője, Cserháti megyéspüspök úr imába kezd: „Nem szállhatunk perbe veled, Urunk. Akaratod kifürkészhetetlen és szent. Engedd meg, hogy a miért, e halál mikéntje és miértje után mégis megkérdezzünk Téged. Szolgád a Te igéretedben élt, „akik Istent szeretik, azoknak minden a javukra válik” (Ro 8,28). Nagyon szeretett Téged. Hitt a meghívásban, hitt saját áldozatában, hitt a lelki aratás igéretében és mégis művét befejezetlenül itt kellett hagynia másoknak, hogy az örökkévalóságban való hívásodat elfogadja. Miért, Uram? Nem tudunk erre más választ adni, minthogy előtted ifjú papod lelke éretté lett és learattad őt az örök mennyei csűrök számára.”

A temető dombjáról fölnéztek a többezres tömegre. Mivel nyerte meg őket öt évig szolgáló halkszavú paptestvérem? Emberi melegségével? az evangélium melegségével? Benne mindkettő jelen volt, s ma mindkettő hiánycikk. Vajon tanítványai közül, lesz-e valaki, aki beáll helyette a sorba? A temetésen jelenlevők, e sorok olvasói komolyabban fogják-e venni a papi és szerzetesi hivatásokért való imát?

Ha megérte volna advent első vasárnapját, talán arról az eljövendő országról beszélt volna, amely számára elérkezett, amelyről Szent Ágoston így ír: Ott nyugalmat lelünk és látjuk Istent: Látjuk és szeretjük, szeretjük és dicsérik. Ez lesz a vég, amelynek vége nincs.

Paptestvére

P. CHILLA (CSONGOR) RAYMOND S. J.
(1920—1985)

Halkszavú, csendes mosolyú és finom lelkű, értékes lelkipásztor volt ez év elején a kanadai magyar katolikus közösség. Kedves, bár inkább tartózkodó magatartása csak sejtette benső gazdagságát, hitből kiteljesült életét. „Nem kellett észre venni — írja róla egyik rendtársa —, de mindig lehetett rá számítani.” Szemlélődő

imaélete kisugárzott és sokak számára nyújtott meleget, eligazítást az Isten felé vezető úton.

Gyulán született, tisztviselő családból, négy testvér legidősebbjeként. Talán ez is hozzájárul, hogy szerzetbelépése után (1938) levelein keresztül meleg kapcsolatot tart fenn velük. A papnak készülő, illetve pap testvér igazi apostol családjá körében. Hivatása kifejlődésében sokat köszönt hittanárának valamint plébánosának, Apor Vilmosnak, a későbbi győri püspöknek.

Bölcséleti tanulmányait (1914–44) Kassán végzi. Előszertettel fordul a pszichológia felé s főleg Szondi rendszerét tanulmányozza. Két évig nevelő (1944–46) a rend pécsi gimnáziumában. A teológiát Szegeden kezdi és Löwenben (Belgium) fejezi be. Itt szentelik pappá 1949. aug. 24-én. Elsőmisés beszédjének részletei jól jellemzik egyéniségét, lelkületét: „Fecit mihi magna qui potens est — kiáltottam az öröm és hála énekét én, aki nem voltam tehetségesebb, mint gimnáziumi társaim, aki nem voltam buzgóbb, mint azok a teológus társaim, akik egy-két, négy-öt évi szerzetesi élet után visszatértek a világiak sorába. Én, olyan mint ti, kezembe foghatom, vihetem az Isten öröktől született egy Fiát . . . Mert arra választott ki engem az Isten, azért emelt fel és tüntetett ki, hogy a ti szolgátok legyek, mindabban, ami a lelketek egészségét és üdvösségét illeti.”

1951-től 1956-ig Kanadában, a montreáli egyetemen nyelvtanári diplomát szerez, majd 10 éven keresztül franciát és németet tanít az Egyesült Államokban. 1966-ban közvetlen lelképásztori munkára osztják be. Kanada több plébániáján dolgozik, míg 1975-ben a montreáli magyar plébániát bízzák rá.

Elég gyakran változtatott munkakört, mert előjárói tudták, hogy számíthatnak rá. Már 1952-ben kiesett valaki a munkából, s P. Chilla is szóba került a váratlan ür betöltésére. Tanulmányait végezte, de az első szóra azonnal készen állt, hogy menjen. Ekkor jegyezte meg róla a tartományfőnök: „Atyám, a jó Isten meg fogja áldani ezt a derék fiatal embert, aki ilyen készségesen vállalja, amit rábízunk.”

Tagadhatatlan, hogy alkatának, beállítottságának inkább megfelelt a tanárkodás, az írás. Nem volt erős fizikumú, de amit vállalt, igyekezett teljes szívvel betölteni. Jól forgatta a tollat, szabatosan, gördülékenyen közölte gondolatait. A plébániai munkákat is örömmel, körültekintéssel és nagy szeretettel végezte. Hívei még sokáig emlékeznek magvas, szép és választékos stílusú beszédeire. Prédikációira, előadásaira komolyan készült, sokat olvasott.

A hetvenes évek végén kezd betegeskedni: epeműtét, agyvérzés, cukorbetegség . . . 1979-ben „A Szív” újság szerkesztőségével cseréli fel a teljes embert követelő montreáli plébánosságát. Ebben a munkában éri, 1981-ben a szívinfarktust. Jellemző, hogy még az éjszaka folyamán saját lábán megy át a közeli kórházba, mert nem akar senkit felkelteni a rendházban.

Amikor erősebbnek érzi magát, a lap szerkesztése mellett ellátja a hamiltoni német plébániát, 1982-ben pedig az ottani magyarok plébánosa lesz. 1984 december 12-én viszik kórházba: vérző gyomorrák. Kétszer is megoperálják. De szervezete nem képes megbirkózni a komplikációkkal és 1985. január 5-én visszaadja lelkét Teremtőjének.

Súlyos állapotának tudatában volt. Mikor hallja, hogy egykori noviciustársa és jelenlegi tartományfőnöke készül látogatására „Legalább eltemet” megjegyzéssel kommentálja. Az imákat már nem képes fennhangon követni, csak a végén feleli érthetően, erősen: „Amen!”

Napi elmélkedő imája során néha feljegyzéseket készített. Ezek általában rövid, szűkszavú emlékeztetések. De utolsó, 1984. decemberi bejegyzései hosszabbak, kezebbek. 5-én ezt írta: „138. zsolttár. Hol nincs az Isten? . . . Jelen van: súlyával (= dicsőségével), sugárzásával (= dinamizmusával). Minél mélyebbre hatolok, annál inkább jelenlétébe ütközöm. Bele vagyok kötve egy univerzumba. Végig számlálni gondolataidat lehetetlen. Te mindig azokon túl, azoknál nagyobb vagy. Semmiségem . . . azonulásom akaratoddal. I-g-e-n. Létigenlés . . .”

Confratres

KOVES OTTOKÁR ERVIN O. Praem.
(1910—1985)

Hidasnémeti és a csehszlovák határ között fekvő Tornyosnémeti templomának kertjében, 1985. január 14. óta, egymás mellett pihen Knüppel Gyula, volt pozsonyi főreáliskolai tanár öt gyermeke közül három: a két papfiú, Kornél és Ervin és nőtestvérük, Gabriella. Kornél, a „báty” a Gondviselés jóvoltából valahogy mindig készen állhatott Ervin öccse megsegítésére. Amikor Ervin, 1930. okt. 12-én Jászóvárott belépett a premontrai rendbe és Prohászka iránti tiszteletből felvette rendi névként az Ottokár nevet, Kornél a közeli Alsómecezenfén volt plébános. Amikor Ottokár, 1939-ben átkerült Gödöllőre, a premontrai gimnáziumba hittanárnak és a nevelőintézetbe prefektusnak, Kornél is átjött Tornyosnémetibe plébánosnak. Így, 1950-ben a premontrai rend magyarországi működésének megszűnések otthont tudott adni öccsének, aki segített bátyjának a pasztorációban. A Meteorológiai Intézet és a Madártani Intézet munkatársaként végzett tudományos megfigyeléseket, cikkeket írt a szaklapokban. Kornél nyugdíjbavonulása után pedig, 1968-tól a főpásztor órá bízta a plébánia vezetését.

Derús kedélye miatt nemcsak hívei, de a falu másvallású lakói is szerették és becsülték „a tanár urat”, aki gödöllői működése idején is arról volt nevezetes, hogy „mosoly-megvonással” büntetett és „madáretetéssel” jutalmazott. Ugyanis szobája tele volt mindig madarakkal, és azok etetésével, gondozásával jutalmazta a jól viselkedő nebulókat. Belső derűjét meg tudta őrizni a hosszú betegség és a kínos kórházi kezelés idején is. Sőt még a rák elhatalmasodásakor, néhány héttel halála előtt is volt még benne annyi testi és lelki erő, hogy felöltözött még egyszer, fehérre és kéken rendi ruhájába, hadd lássa környezete, hogyan kell majd őt felravatalozni! Ezért hangsúlyozta Csontos Barna, a csonka kassai egyházmegye helynöke gyászbeszédében, hogy Ottokár Ervin atya életstílusának ereje és derűje szerzetespapi mivoltából táplálkozott.

Főpásztor, Kádár László egri érsek temette gyászoló rendtársai és közel 70 paptestvér kíséretében. Koporsóját valláskülönség nélkül állták körül a helység és a környék lakói. Idén, június 13-án lett volna aranymisés.

Confrater

P. SERES BÉLA SVD
(1898—1985)

Amikor az SVD (Isteni Ige Társasága) 1916-ban letelepedett Magyarországon, az első rendtagok a világi papoktól jöttek. P. Seres Bélát az esztergomi főegyházmegye ajándékozta nekünk. 86 évét felszathatnánk: 33 év előkészület, 20 év nagy felelősség, 33 év mellékvágányon.

P. Seres Táton született, 1898. IX. 22-én, mint az ottani kántortanító 12. gyermeke. Esztergomban bencés diák volt. 1922-ben szentelték pappá, majd Nagymaroson és Óbudán káplánkodott. A magyar gyerekeket Hollandiába kísérte üdülésre. Itt ismerkedett meg az SVD anyaházzal Steylen. Megérlelődött benne a missziós hivatás. 1929. IX. 8-án beöltözött St. Gabrielben. Az újonc idő alatt nincs kivétel. Pap ide, pap oda, ahova beosztották, azt végezte: mosogatót, kertészkedett, folyóiratokat csomagolt... Közben magába szívta az alapító, Janssen Arnold lelkiességét. Foglalkozott a missziók történetével, tanulmányozta a rend szabályait, elmélyült az aszkézisben, jámborsági gyakorlatokban. 1931-ben fogadalmazott. Hithirdető akart lenni, de más-képp történt. Kőszegre küldték a növendékek nevelésére. Így kezdődött a kb. 20 évig tartó felelős munka, amit mint prefektus, nevelő, házfőnök, és tartományfőnök (1939—1948) teljesített.

Kőszegi növendékeinket P. Seres a bencésekhez küldte gimnáziumba. Együtt tanult itt katolikus, evangélikus, izraelita, úri fiú és parasztyerek, no meg a mieink, a misszionárius-jelöltek. „Kétlakiak” voltak. Délélt a gimnáziumban, délután a misszióházban. Egyévre megoperálták. Gyomra nagy részét eltávolították Felsőpulyán. Csoda,

hogyan ilyen műtét után még 53 évet élt. Mint az első magyar prefektus, jól látta, milyen nehéz fába vágta fejszáját: nehéz feladatra kell felkészítenie a következő nemzedéket. Elhagyni a szülőházát, édes anyanyelvet, és 10–15 ezer km távolságban hirdetni az Urat, nem könnyű vállalkozás. Ilyen áldozatos életre készítette a fiatalokat. Rendházunk emellett adományokból élt. Mi növendékek rózsafüzér-készítéssel, keresztfaragással és használt bélégek értékesítésével segítőtünk. Sokat oktatott bennünket: egyszerűségről, szegénységről, engedelmességről, az áldozatok önkéntes vállalásáról. Jellemzőek voltak buzdításai a tanulóknak megfelelő imaéletre. Esti exhortációin szívesen beszélt az oltárszentségről, Szentlélekről és a Szűz Anyáról. Sokszor láthattuk a kápolnában. Példájával tanított a szentséglátogatásra, a rózsafüzér és keresztút végzésére. Az ebéd és vacsora utáni szünetben emberi arca ragyogott előttünk: mesélt, nevetett. Nem kellett keresni a prefektust, ő keresett fel minket. A 35 éves fiatalember jól megértette az izguló diákokat.

1934-ben az SVD papok, testvérek és növendékek előjárója, házfőnök lett. Az ő idejében nyílt meg a községi missziósház a lelkipátlakok tartására is. 1934. jún. 27-én indult az első kurzus. Szép számmal jöttek papok, tisztviselők, földművesek, diákok, legények, iparostanoncok lelkipátlatra. 1939-ben P. Seres lett az első magyar tartományfőnök. Már akkor két házunk volt: Kőszegen és Budatétényen. Eltartásuk nem volt könnyű. Az atyák járták a falvakat és városokat: plébániákon segítettek. Apostolkodtak a családi folyóirattal, a Világpostával (1930-tól) is. Seres atyának számtalan cikke jelent meg itt a Szentlélekről. Megindította a Kis hitterjesztő a tanulóifjúság részére. A Szent Mihály naptárt is megjelentette évente. Missziós és vallásos témákat juttatott ezzel a magyar család asztalára. Talán ennek köszönhető, hogy anyyi volt a jelentkező, hogy 1942-ben megnyithatta a harmadik magyar missziósházat Kiskunfélegyházán. A késői hivatások képzésére szánta. Ő vette át a házfőnökséget is az új házban. Innen járta a tanyákat, népmissziókat tartott a Nagyalföldön. Magyar noviciátust kezdett papjelölteknek és testvérjelölteknek. 1934 óta már Kínában, Argentínában és Chilében működnek magyar SVD-ek.

1947-ben részt vett P. Seres a Rendi Nagygyűlésen Rómában. Ugyanazon év augusztusában indultak volt növendékei misszióba. Érdemes volt tehát fáradoznia. 1950-ben megvonták a szerzetesrendek működési engedélyét. P. Seres kezdhette újra a váci egyházmegye papjaként.

A változás nem törte össze. Folytatta ott, ahol 1929-ben abbahagyta. Lelkipásztorokodott: Pesterzsébeten, Csongrádon, Jobbágyiban, Jánoshidán. Atya volt, és az is maradt, a „jó Béla bácsi”. Csendesesen élte le élete utolsó 33 évét. Mindenki szerette. Lelkében megmaradt missziós- és szerzetesapnak. Amikor élete alkonyán felsoroltam neki 63 magyar SVD atyát, akik közül még ma is 20 a missziókban dolgozik: Japánban, Taiwanon, Fülöp-szigeteken, Új-Guineában, Zairban, Argentínában . . . meghatódottan mondta: Érdemes volt élni! Utolsó harminc évének minden munkája, imája a missziókat szolgálta.

Ez az egyszerű, igénytelen, derűs, apostoli lélek, megérte még gyémántmiséjét is. Példás türelemmel viselte szenvedését, majd 1985. I. 24-én eljött érte az Úr. Kb. negyven pap misézett érte a püspöki helynökkel és kísérette Béla bácsit utolsó útjára. Világi papként kezdte, Jánoshidán helyezték örök nyugalomra (I. 30) a község lelkipásztorai közé. Megnyugodott az Igazság és Béke Istenében, hogy kérje számunkra a Lélek erejét és erősségét.

Gulyás Ferenc SVD

DR. KEMÉNY LAJOS
(1932—1985)

A szegedi Egyházmegyei Papnevelőintézet homlokzatán lengő fekete zászló február 13-án reggel jelezte az arrajáróknak: az intézet rektora, a városszerte ismert Kemény atya, már nincs közöttünk. 53 éves korában, hosszú súlyos betegség után ragadt el a halál.

A váci egyházmegye papja volt, a Duna-partján, Esztergomban született és a kanyargós Tisza mentén, Szegeden fejezte be életét. A két metropolis között nagyon sok helyen működött és még több helyen szolgálnak tanítványai.

Ki tudja, hol kapott papi hivatást. Még Esztergomban, ahol a bencés atyák iskolájában járt, vagy Budapesten piarista diákként? Talán még a vallásos szülői házban? Édesapját korán elvesztette, 11 éves korában, de soha nem felede. Sokszor hivatkozott rá, akár baráti beszélgetésben, akár előadásaiiban, mint igazi keresztény édesapára. Emlegette édesanyját is, aki mellette volt plébánosi éveiben. Ez a családi légkör végigkísérte egész életét: mindig talált időt arra, hogy látogassa nővére családját, vagy messze élő vak keresztapját, akinek 60 éves házassági évfordulójára már betegem ment el az elmúlt év októberében.

1950-ben lett a váci egyházmegye kispapja. A teológiát Vácott kezdte majd Budapesten folytatta és Szegeden fejezte be. Káplánként írta meg doktori disszertációját Nagy Lajos király egyházszervező munkájáról. Káplán volt a nagykiterjedésű váci egyházmegye minden sarkában: Dllőn, Hódmezővásárhelyen, Újpest-Megyeren, Kispesten, Kiskunfélegyházán és Pesterzsébeten. Ezután plébános Gátéren, a Kecskeméti Piarista templomban és Nagykőrösön. 15 év alatt kilenc helyen, kis faluban és nagy városokban. Mindenütt igyekezett pap lenni és a népet szolgálni. Régi hívei nem feledték. Amikor már Szegeden működött: nem volt olyan hét, hogy valahonnét fel ne keresték volna.

1970-ben a szegedi püspök kérésére főpásztora az egyházmegyeközi papnevelő-intézetbe küldte tanárnak és a váci kispapok előljárójának. A 15 év alatt szinte minden teológiai tárgyat tanított, mindig amire szükség volt, az utolsó három évben szeretett tantárgyát, az egyháztörténelmet. Soha nem panaszkodott ezért, tette kötelességét. Erre nevelte a kispapokat is. Éveken át volt prefektus. Közben két évig Párizsban, mint ösztöndíjas, az egyházművészet terén is képzést szerzett.

1979-ben vette át az Intézet rektori megbízását, melyet sohasem tartott hivatalnak. Igyekezett növendékeinek atyja, bölcs barátja lenni. Ugyanakkor nem szakadt el a lelkipásztori munkától sem. Szeged minden templomában kíségetett, hol állandó jelleggel, hol alkalomadtán. Kijárt a szegedkörnyéki vácegyházmegyes településekre is, és szívesen vállalt triduumokat.

1981-ben vastagbélműtétet hajtottak végre rajta. Az orvos szerint talán még időben, hiszen a daganat rosszindulatú volt, de úgy látszott sikerült lokalizálni. 3 évig állandó ellenőrzés mellett nem is volt panasza. 1984 nyarán bécsi útja során úgy érezte, hogy megfázott. Orvoshoz ment, tüdejét megröntgenézték, és az orvos egyik tanártársával közölte a tényt: tüdeje tele van áttételes daganatokkal. Megpróbáltak még segíteni, de már nem lehetett. Szervezete lassan égni kezdett. Orvosai tanácsára októberben abbahagyta a tanítást. Novemberben már jelezték, hogy a mája is tele van daganatokkal. Felvette a szentkenetet újólga, hiszen már a műtét előtt maga kérte. Betegágán mindennap egy diakónus növendéke áldoztatta. Kollégái és az intézet nővérei áldozatos lélekkel ápolták. Még az utolsó nap reggelén is támogatva fölkel. Nehezen beszélt, de annyit még mondott: „Imádkozzatok értem!” Napközben növendékei évfolyamonként váltva imádkoztak ágyánál. Délután láza 40 fokra emelkedett, este 3/4 11-kor az örök hazába távozott.

Február 18-án a szegedi dómot zsúfolásig megtöltötték a hívek a délelőtt 11-kor kezdődő koncelebrált gyászmisére, melyet Udvardy József szeged-csanádi püspök, Ákos Géza váci helynök és szegedi tanártársai mutattak be. Az ország minden egyházmegyéjéből jöttek papok, hogy búcsút vegyenek tőle. Másnap Budapesten a rákoskeresztúri temetőben helyezték örök nyugalomra szülei mellé. A ravatalnál Bánk József váci érsek-püspök, a sirnál Ákos Géza váci helynök végezte a szertartást.

„Palástja a földre hullott, — mondta társai és növendékei nevében búcsúbeszédében Ábrahám István teol. tanár, a szegedi dóm plébánosa — de lesz-e köztünk Elizeus, aki fölveszi? Lesznek-e új Elizeusok, akik folytatják azt, amit ő abbahagyott?”

Confratres